

Aan de leden van de commissie Mens en Samenleving

Behandeld door	M.J. Riemens	Datum	19 januari 2016
Doorkiesnummer	030 – 28 65031	Ons kenmerk	16.500345
E-mail	m.riemens@utrecht.nl	Onderwerp	Incidentele uitbreiding Buurtteams Jeugd en Gezin
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van de Commissie Mens en Samenleving,

In april 2015 hebben we uw commissie geïnformeerd over een incidentele verhoging van het budget voor de Buurtteams Jeugd en Gezin ter hoogte van 1,7 miljoen euro. Destijds was de verwachting dat een eenmalige verhoging van het budget voldoende zou zijn voor het opvangen van de vraag naar basiszorg voor jeugd. Zoals reeds is aangegeven door de wethouder Jeugd, bij de commissiebehandeling van de Verordening Jeugdhulp in december, blijkt die vraag onverminderd door te groeien.

Middels deze brief informeren wij u over het besluit van het College van B&W om het budget voor de Buurtteams Jeugd en Gezin opnieuw op te hogen en zo een verdere versterking met circa 25 fte gezinswerkers mogelijk te maken. Deze extra formatie is in eerste instantie incidenteel. Dekking (1,85 mln.) wordt naar verwachting gevonden binnen de bestaande begroting, in de onderbesteding op de (bovenregionaal ingekochte) aanvullende zorg alsmede op de onderbenutting van het gereserveerde budget voor pgb's. De omvang en zekerheid hiervan staat nog niet vast, indien nodig wordt het resterende bedrag onttrokken aan het fonds decentralisaties.

Blijvende groei van de vraag is goed nieuws

De buurtteams vormen de spil in onze Utrechtse zorg voor jeugd. Kwalitatief goede zorg is er laagdrempelig en dichtbij beschikbaar. Door hun toerusting en positionering in het stelsel zijn de buurtteams in staat om in een vroegtijdig stadium gezinnen te ondersteunen bij een breed scala aan problemen. In veel gevallen blijkt ondersteuning door het Buurteam afdoende en is inzet van (duurdere) aanvullende zorg niet nodig.

Clënten zijn over het algemeen (zeer) tevreden over de zorg die het Buurteam levert. De eerste cijfers over de cliënttevredenheid zijn hoog. Ook samenwerkingspartners zoals SAVE, scholen en huisartsen zijn veelal tevreden over de kwaliteit van zorg die de buurtteams Jeugd en Gezin leveren.

Vanuit dat oogpunt bezien, is de voortdurende groei in de vraag naar basiszorg vanuit de buurtteams een goed teken. De buurtteams worden gevonden, benut en goed gewaardeerd.

De voortdurende groei van het cliëntenbestand van de buurtteams betekent echter ook dat de balans tussen de vraag naar ondersteuning door de buurtteams en het aantal beschikbare gezinswerkers om die zorg te leveren, opnieuw onder druk staat. Dit effect wordt versterkt doordat het takenpakket van de Buurtteams ook nog iets verder is uitgebreid (o.a. de toegang tot schulddienstverlening en herbeoordelingen ZIN-indicaties)

Groei in cijfers

In het afgelopen jaar is de vraag naar inzet van de buurtteams onafgebroken gegroeid. Met een lichte afvlakking van de groei in de zomermaanden, neemt het aantal 'onderhanden cliënten' per kwartaal met circa 400 cases toe. Tussen maart en december van dit jaar is het cliëntenbestand in absolute cijfers met ongeveer 1000 cliënten gegroeid naar 3150 actieve cases¹. Procentueel betekent deze stijging een toename van het aantal cliënten met 48% over een periode van 9 maanden. De groei van het 'actieve cliëntenbestand' wordt vooral veroorzaakt door groei in het aantal nieuwe aanmeldingen. Het aantal cases dat wordt afgesloten groeit ieder kwartaal aanmerkelijk, maar de nieuwe instroom is hoger.

Gelijktijdig lijkt de stand- en stroom informatie over de aanvullende zorg een afname te laten zien in het aantal nieuwe cliënten dat vanuit het Buurtteam, of op verwijzing van een arts of SAVE, instroomt in de aanvullende zorg. In de eerste drie kwartalen van 2015 valt een afname in instroom te zien van 15% (tussen Q1 en Q2) en 33,3% (tussen Q2 en Q3). Een belangrijke kanttekening hierbij is dat 3 kwartalen gelden als een zeer beperkte periode voor dit soort monitoringsgegevens. Harde uitspraken over de verwachte ontwikkeling in cliëntenstromen tussen Buurtteam en Aanvullende zorg kunnen op basis hiervan nog niet worden gedaan.

Evenmin valt op dit moment een goed onderbouwde inschatting te maken van de verdere ontwikkeling van de vraag naar basiszorg door de buurtteams in het komende jaar. Er zijn simpelweg onvoldoende aanknopingspunten om die inschatting op te baseren. Daarvoor is de periode waarin de buurtteams actief zijn te kort en zijn de verschillen in instroom tussen bijvoorbeeld de diverse wijken nog groot en vooralsnog slecht te duiden.

Verwacht mag worden dat ergens in de toekomst de vraag zal stabiliseren. Het moment waarop dit gebeurt valt nu nog niet goed te voorspellen.

Korte termijn met een doorkijkje naar de toekomst

De disbalans tussen vraag en beschikbare capaciteit, dreigt op dit moment bij de Buurtteams te leiden tot wachttijden die niet bij de beoogde laagdrempeligheid en snelle beschikbaarheid van de Buurtteams passen. Juist de snelle beschikbaarheid van de Buurtteams geldt als kritische succesfactor voor een goede basiszorg voor jeugd in de stad. Een overbelasting van de beschikbare capaciteit bij de buurtteams kan bovendien leiden tot een hogere druk op de aanvullende zorg. Dat zou contrair zijn aan de beweging naar de voorkant die we willen maken.

Lokalis, de buurtteamorganisatie voor jeugd en gezin, heeft momenteel circa 200 fte gezinswerkers in dienst. Op korte termijn zijn circa 25 fte gezinswerkers extra nodig om het huidige actieve cliëntenbestand goed te bedienen. Lokalis is inmiddels gestart met de werving voor deze medewerkers.

¹ Een case betreft meestal een gezin bestaande uit meerdere personen.

Datum **19 januari 2016**
Ons kenmerk 16.500345

Als de groei van het cliëntenbestand doorzet in 2016, hetgeen een reëel scenario is, groeit vanzelfsprekend ook het aantal benodigde gezinswerkers verder. We blijven dit goed volgen. Bij de voorjaarsnota 2016 komen we met een voorstel voor incidentele dekking van een passend aantal fte's (inclusief de huidige uitbreiding) tot en met 2017.

Op de langere termijn voorzien we dat de verschuiving van cliënten (en dus taken) vanuit de aanvullende zorg naar de buurtteams structureel zal zijn. Voor een exacte bepaling van de (financiële) omvang daarvan zijn nu echter nog onvoldoende gegevens beschikbaar. Bij de voorjaarsnota 2017 verwachten we een structurele begrotingswijziging te kunnen onderbouwen. In dit voorstel nemen we mee dat een deel van de zorgvraag (de zogenaamde stut- en steun zorg) die nu bij de buurtteams terecht komt, in de toekomst uitgevoerd kan worden door goedkopere professionals op mbo-niveau. Dit heeft een remmende werking op de groei van het benodigde budget voor de buurtteams. De (door)ontwikkeling en positionering van deze 'stut en steun zorg' is voorzien voor 2016.

Dekking huidige uitbreiding

De dekking voor de huidige uitbreiding met 25 fte gezinswerkers (1,85 mln.) wordt naar verwachting gevonden in de onderbesteding op aanvullende zorg alsmede in de onderbenutting van het gereserveerde budget voor pgb's.

Bovenregionaal zien we dat binnen de transitie arrangementen minder aanvullende zorg is benut dan vooraf werd ingeschat. Bovendien zien we bij de pgb's dat een gedeelte van de cliënten met een overgangsrecht uit 2014, dit jaar geen enkele uitgave heeft gedaan vanuit het aan hem of haar toegekende budget. In lijn met de afname van het aantal verwijzingen naar aanvullende zorg in natura, lijkt bovendien het aantal nieuwe aanvragen voor een pgb af te nemen.

De exacte omvang van deze onderbestedingen is nog niet bekend, maar voorziet naar verwachting in de benodigde dekking van 1,85 mln. euro. Indien de omvang van deze posten onverhoopt niet voldoende blijkt voor dekking van het totaal benodigde bedrag, zullen wij voorstellen het resterende bedrag te dekken uit het fonds decentralisaties. We gaan hier op voorhand niet vanuit.

Monitoring

De extra inzet wordt door de buurtteamorganisatie via de reguliere kwartaalrapportages verantwoord. Daarbij wordt onder andere gemonitord hoe snel en laagdrempelig buurtteam zorg beschikbaar is. Op stelselniveau blijven we actief monitoren of deze extra inzet ook inderdaad blijft leiden tot de gewenste beweging naar voren en dus een afname van het beroep op aanvullende zorg.

Buurtteams Sociaal

Wij hebben ook besloten tot uitbreiding van de formatie van de buurtteams Sociaal. Daarover heeft u een afzonderlijke brief ontvangen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,